

La plaga del foc

Al debat sobre els incendis del Parlament de Catalunya s'hi va ignorar, a parer de Joan Jou, de la Unió de Pagesos, el principal protagonista: el pagès.

D'aquí a poc temps hom començarà a oblidar l'efecte catastròfic del foc d'aquest estiu passat, hi haurà molta gent, però, que no l'oblidarà mai: els directament afectats, els que vam viure la tragèdia al bosc, ja sigui apagant foc o bé ocupant-se de tasques de suport. Tots els ciutadans de Catalunya han lamentat la pèrdua de vides humanes, bestiar, habitatges i boscos, però el col·lectiu de pagesos afectats, a més de lamentar-se, s'haurà de sobreposar a la pèrdua del seu mitjà de vida i d'un patrimoni que successives generacions havien conservat i millorat.

Durant tot l'estiu ha estat freqüent sentir i llegir multitud d'opinions sobre els incendis, encara que molts d'aquests personatges que opinen no han estat mai en cap foc. Són els coneguts entesos en tot, que es consideren autoritzats a opinar sobre el que no coneixen. La veu més legítima i menys escoltada és la dels pagesos als quals s'ha cremat el bosc, el seu bosc, no el bosc de tots. Ells saben que plorant perden el temps, un temps necessari per reconstruir el patrimoni perdut i tornar a invertir pels nés, tal com els avis van fer per ells. Són els pagesos que no hauran tingut veu al debat parlamentari sobre incendis, els mateixos a què faran referència molts polítics, sense tenir idea del que han viscut i viuran, però tenint tots la responsabilitat del que els ha passat.

La Unió de Pagesos ha fet un seguiment dels esdeveniments, ha parlat amb moltes persones dels col·lectius implicats en prevenció i extinció, ha contrastat opinions autoritzades i està en condicions de poder dir que l'administració no tenia adequadament controlada la situació quan varen començar els incendis el mes d'abril. De fet, el 4 de juliol, el pitjor dia de tot l'estiu pel que fa als incendis, un grup d'auxiliars forestals entrava a Bellaterra per realitzar el curs d'incorporació. Són situacions clares que deixen veure la manca de rigor a l'hora de planificar i executar la prevenció.

Probablement tots aquests problemes deriven d'un mateix problema de fons: el diferent llenguatge que parla cada

RICARD CUGAT

Els incendis, una tragèdia que no s'ha d'oblidar. Desenes de milers d'hectàrees han cremat aquest estiu al nostre país.

col·lectiu i que acaba per impedir l'entesa.

Aquest diàleg de sords es pot comprovar quan els pagesos demanem viure dignament del nostre treball i l'administració ens envia subvencions, quan sol·licitem poder decidir sobre els nostres boscos i ens envien agents rurals per evitar que toquem res del que és nostre sense el seu permís, quan demanem respecte pel medi natural i la ciutat ens envia trinxeraires amb vehicles tot terreny, quan demanem serveis elementals de sanitat, educació, transport, seguretat, electricitat, telèfon... i ens responen que tinguem paciència perquè ara per ara aquests serveis no són rendibles per a les empreses i entitats que els han de subministrar.

Definitivament veiem que cada vegada s'allunya més el punt de coincidència d'aquests dos mons diferents. Hi ha un transvasament d'activitats entre el món urbà i el món rural, ignorant el principal protagonista, el pagès. De l'asfalt al bosc s'hi va prescindint del pagès que fa possible l'accés i l'atractiu del paisatge. Aquest atractiu s'aconsegueix perquè hi treballa una família sobre un terreny del qual tothom es considera amo.

Aquest problema de fons inclou multitud de variables que fan realment difícil de trobar la solució, si no es té en compte una visió global del territori i la seva població. La Unió de Pagesos no es cansarà de reclamar una ordenació de les zones rurals tal com s'ha fet a les urbanes, una classificació per usos i activitats, una distribució correcta de la població i una diversificació econòmica. Tot això no s'ha d'aconseguir amb decrets, sinó parlant amb la gent del país, que són els qui ho portaran a terme i, a la llarga, se'n beneficiaran quan s'arribi a un equilibri natural capaç de projectar el territori més enllà del lloc físic i assolir fites de desenvolupament integral dins una nació que conté activitats multisectorials i cap d'elles s'ha de sentir en inferioritat vers les altres.

A més d'aquest problema de fons s'han de considerar situacions més properes i quotidianes que demanen una visió puntual per part de les administracions i exigeixen actuacions més a curt termini. Com a informació general podem dir que encara hi ha un 25% d'incendis que es produeixen per causes

desconegudes, si les investigacions fossin més àgils podríem conèixer la realitat i actuar a l'arrel del problema. Tenim les línies de transport elèctric en males condicions i els calaixos dels jutjats plens de denúncies; tenim unes urbanitzacions creades inconscientment dins el bosc sense cap mesura d'auto-protecció.

Quant a l'extinció d'incendis, hem observat més efectivitat per part dels bombers voluntaris que dels que pertanyen al cos professional de Bombers de la Generalitat. Les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF) ben organitzades i motivades reclamen més protagonisme

en la direcció de l'extinció, són qui primer arriba al foc i, com estan formades per pagesos de la zona, coneixen el terreny i la forma de bellugar-se. Aquestes ADF, organitzacions sense ànim de lucre, requereixen un finançament adequat i tramitacions àgils.

La major part de municipis del Principat de Catalunya no ha desenvolupat un pla de prevenció d'incendis, tal com havia previst el programa Foc Verd de 1987. Ara seria l'hora de fer els plans comarcals de prevenció d'incendis i coordinar tots els plans locals amb les connexions viàries i de radiocomunicació. La tècnica del contrafoc, que

sempre s'ha demostrat efectiva si es fa bé, ha de sortir de l'obscurantisme a què l'ha sotmès la llei, qualsevol mitjà útil per aturar el foc ha d'ésser practicat.

Finalment, però, hem d'adonar-nos que també tenim mancances i podem cometre errors, la nostra col·laboració amb les administracions és essencial, per criticar quan convingui i per ajudar sempre.

La fràgil connexió entre llei i naturalesa s'ha d'enfortir amb l'educació i el respecte, hi ha unes lleis no escrites que tothom pot intuir i que a la llarga són les que més bons resultats ofereixen. **Joan Jou**

Haití, saps on és això Bill?

Bill Clinton ha protagonitzat l'una pífia rere l'altra en una invasió gairebé d'opereta. La seua imatge en resta greument tocada. Ho explica Vicent Partal.

Actuació: Bill Clinton, mentre té l'equip negociador en el palau presidencial d'Haití ordena que s'enlairin els avions per començar la invasió. Resultat: a canvi de res augmenta el sostre de credibilitat de la dissuasió. Ara, posem per cas que se li acudís de pressionar més Cuba; ningú no negociaria a l'Havana abans de veure els avions en el cel.

Actuació: per a justificar la invasió, a més, fa teoria. En un sopar amb un grup de polítics de raça negra (Black Caucus) afirma que les grans potències tenen responsabilitats especials sobre les seues zones d'immèdiata influència geogràfica i històrica. Ressuscita, doncs, la doctrina de la "sobirania limitada", que va definir Brèjnev en el seu moment. O del patí que cantava (contra el qual cantava) José Martí. Pregunta: no és conscient Bill Clinton que aquest és un perillós pas endarrer en la dinàmica que s'havia engegat amb la fi de la guerra freda? Si ho defineix així de clar, què passarà si demà Rússia decideix de netejar el seu propi patí, posem per cas, per ser optimistes, l'ex-URSS? Amb quin argument teòric s'oposaria a una invasió —que podria ser tan pactada com aquesta— de Letònia o l'Azerbaidjan?

Aquestes són dues mostres només del munt de despropòsits que ha acumulat en pocs dies Bill Clinton, com a comandant

Els soldats nord-americans ja són a Haití. El president Clinton, però, ha pagat un preu molt alt per aquesta operació.

en cap de les forces armades i president dels Estats Units. Són, potser, les dues més greus —una de pràctica i una de teòrica—. Però no les úniques. En menys d'una setmana ha obert una esquerda alpina entre ell i el seu secretari d'Estat, disgustat pel bandejament que Carter li ha infligit. També ha aconseguit l'estrany rècord de fer la invasió en nom de l'ONU, amb una

ridícula i caricaturesca força multinacional, i trobar-se després que l'ONU li diu que no retira les sancions contra Haití perquè la cosa essencial era de treure els militars del poder i això no s'ha fet. Què dir, a més, de la presa de posició d'Aristide? El primer dia es va enfadar i es va negar a acceptar el pacte amb els militars. Més tard el van portar al Pentàgon perquè